

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินงานวิจัยเรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการพัฒนาแผนธุรกิจ กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนบางพลี ปุณณิกาเดคูพาจ มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 การกำหนดประชากร
- 3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ คณะกรรมการของวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปุณณิกาเดคูพาจทั้งหมด จำนวน 12 คน (Nastasi and Schensul, 2005)

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ

3.2.1 แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) วิสาหกิจชุมชนบางพลี ปุณณิกาเดคูพาจ ประเด็นข้อคำถามประกอบด้วย

- 1) องค์ประกอบด้านต่างๆในการจัดทำแผนธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปุณณิกาเดคูพาจ
 - บทสรุปผู้บริหาร
 - ประวัติโดยย่อของกิจการ
 - การวิเคราะห์สถานการณ์
 - วัตถุประสงค์และเป้าหมายทางธุรกิจ
 - แผนการตลาด
 - แผนการจัดการ
 - แผนการผลิต/ ปฏิบัติการ
 - แผนการเงิน
 - แผนฉุกเฉิน
- 2) แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการพัฒนาแผนธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปุณณิกาเดคูพาจ
- 3) ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษา ค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำวิจัย
2. สร้างเครื่องมือวิจัย คือ แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview)
3. นำแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) ที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) แก้ไขความถูกต้อง ความชัดเจน และความเหมาะสมในเนื้อหา หลังจากนั้นนำไปปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้
4. นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปเก็บข้อมูลกับประชากรที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

การตรวจสอบข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และคุณภาพของข้อมูล การตรวจสอบข้อมูลที่นิยมใช้กันมากในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ซึ่งมีวิธีการโดยละเอียดดังนี้

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล คือ การพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีการตรวจสอบคือ การสอบแหล่งข้อมูลแหล่งที่มาที่จะพิจารณาตรวจสอบ ได้มาจากแหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคล แหล่งเวลา หมายถึง ว่า ถ้าข้อมูล ต่างเวลา กัน จะเหมือนกันหรือไม่ แหล่งสถานที่ หมายถึงว่า ถ้าข้อมูลต่างสถานที่กันจะเหมือนกันหรือไม่ แหล่งบุคคล หมายถึง ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่
2. การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย คือ การตรวจสอบว่า ผู้วิจัยแต่ละคนจะได้ข้อมูลต่างกันอย่างไร โดยเปลี่ยนตัวผู้สังเกต แทนที่จะใช้ผู้วิจัยคนเดียวกันสังเกตโดยตลอด ในกรณีที่ไม่น่าสนใจในคุณภาพของผู้รวบรวมข้อมูลภาคสนาม ควรเปลี่ยนตัวผู้วิจัยให้มีหลายคน
3. การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี คือ การตรวจสอบว่า ถ้าผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีที่ต่างไปจากเดิม จะทำให้การตีความข้อมูลแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด อาจทำได้ง่ายกว่าในระดับสมมติฐานชั่วคราว และแนวคิดขณะที่ยังมีข้อสงสัย สร้างข้อสรุปเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์ ปกตินักวิจัยจะตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎีได้ยากกว่าตรวจสอบด้านอื่น
4. การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล คือ การใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ กัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่อง เดียวกัน เช่น ใช้วิธีการสังเกตควบคู่กับการซักถามพร้อมกัน นั่นคือศึกษาข้อมูลจากแหล่งเอกสารประกอบด้วย

3.2.2 แนวทางการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยนำแนวทางที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ มาให้ผู้ประกอบการด้านวิสาหกิจชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์บริหารธุรกิจ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) โดยจะเลือกศึกษาจากประชากรที่มีลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา จำนวน 7 คน มาร่วมวิพากษ์แนวทางการ

เพิ่มประสิทธิภาพด้านการพัฒนาแผนธุรกิจ กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปุณณิกาเดคูพาจ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้นำไปทดลองใช้และประเมินผล

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการพัฒนาแผนธุรกิจ กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปุณณิกาเดคูพาจ

2. ศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการพัฒนาแผนธุรกิจ กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปุณณิกาเดคูพาจ โดยใช้แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) วิสาหกิจชุมชนบางพลี ปุณณิกาเดคูพาจ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลโดยการสร้างแนวคำถามอย่างกว้างๆ เพื่อเป็นแนวทางการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า ข้อคำถามต่างๆสามารถยืดหยุ่นได้ไม่กำหนดตายตัวและปรับเปลี่ยนลำดับได้ตามความเหมาะสม ใช้การสนทนาอย่างเป็นกันเอง เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2

1) การเก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับ แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการพัฒนาแผนธุรกิจ กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปุณณิกาเดคูพาจ และเพื่อเป็นแนวทางในการเก็บข้อมูลในขั้นต่อไปดังนี้คือ

2) การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ที่เป็นวิธีการหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์ และใช้วิธีการพูดคุยแบบไม่เป็นทางการเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้อย่างเปิดเผย ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปุณณิกา เดคูพาจ

3) การจดบันทึกระหว่างการสนทนา ผู้วิจัยได้จดบันทึกและบันทึกเสียง เพื่อเก็บข้อมูล คำตอบ ความคิดเห็น จากการสัมภาษณ์ และสังเกตโดยละเอียด โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลที่จำเป็น เช่น ดินสอ ปากกา สมุดโน้ต เครื่องบันทึกเสียง เพื่อเก็บข้อมูล ให้ครบถ้วนอย่างถูกต้อง โดยนำข้อมูลที่ได้มาทำการศึกษาต่อไป

3. นำแนวทางที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเชิญผู้ประกอบการด้านวิสาหกิจชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์บริหารธุรกิจ มาสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อวิพากษ์แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการพัฒนาแผนธุรกิจ กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปุณณิกาเดคูพาจ

4. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปุณณิกาเดคูพาจ ได้นำแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการพัฒนาแผนธุรกิจ ไปทดลองใช้และประเมินผล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) มีการดำเนินการดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และจดบันทึก มาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

3.4.2 นำข้อมูลที่นำมาเรียบเรียงในรูปแบบของข้อความโดยการจัดกลุ่มประเด็น (Grouping)

3.4.3 ทำการวิเคราะห์ตามประเด็นของข้อมูล อภิปรายผลโดยการพรรณนาความ

3.4.4 นำแนวทางที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แล้วเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาสนทนากลุ่ม เพื่อวิพากษ์และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายและประเมินผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี